

“Eenduidige criteria van grote waarde”

Binnen de (proces)industrie hebben we vaak te maken met explosieveiligheid. Veiligheid is binnen deze branche prioriteit nummer één. Deels zit die veiligheid in de opbouw van de processen en de keuze van de apparatuur, maar deels is het ook mensenwerk: mensen bedenken, ontwerpen, beoordelen, construeren, bedrijven en onderhouden deze installaties.

Binnen de elektrotechniek hanteren we al jaren de Stipel-certificaten, en het is van grote waarde gebleken om eenduidige criteria te hebben. Wij zouden graag zien dat er soortgelijke eenduidige criteria voor deskundigheid voor de rollen in geclassificeerde gebieden komen. Op die manier kun je eenduidig vaststellen of iemand de juiste kennis en vaardigheden in huis heeft.

Internationaal, in IEC verband, zijn er ontwikkelingen die wij op de voet volgen. IEC richt zich alleen op elektrotechniek, terwijl ATEX een veel breder vlak bestrijkt. Binnen Nederland zijn zowel de Stichting ATEX als Stipel op dit vlak actief. Samenwerking binnen beide stichtingen moet leiden tot een eenduidig systeem voor Nederland.

Stichting ATEX volgt een certificatie-systeem dat is gebaseerd op IECEx03, bestaande uit een theorie-examen en beoordeling door een Certified Body van een dossier met werkervaring. Stipel richt zich op een combinatie van theoretische en praktische beoordeling, gebaseerd op het uit Engeland stammende Compex-systeem.

JAN VERSTRATEN

Electrical Discipline Activity Specialist, Dow Benelux B.V.

**Eén Certificaat voor alle energiebedrijven
Thuis bij Heerema Marine Contractors
Het Stipel-certificaat laat zien dat je veiligheid serieus neemt
Nieuwe NEN-3140, 3840 “Klip en klaar”
Eenduidige criteria van grote waarde**

Stipelnewz

Maart 2011

Nieuwsbrief

Stichting Persoonscertificatie Energietechnik

Stipel SIX PACK

Schade door ongeval voorkomen

S

T

Toeval uitsluiten

Inzet medewerkers flexibeler

I

P

Professionele Arbo-invulling

Eenduidigheid bij veilig werken

E

L

Lager ziekte- en ongevals cijfer

De nieuwe site is live!

KIJK SNEL OP WWW.STIPEL.NL
VOOR HET LAATSTE NIEUWS OP HET GEBIED
VAN ENERGIETECHNIEK.

COLOFON
Hoofdredactie
Redactie
Ontwerp
Fotografie

Renée Weij
Claske Helders-van der Veer, CHC, Ruud Bijvoets
Loep ontwerp, Arnhem
Al het beeldmateriaal is eigendom van de bedrijven
die meewerkten aan deze editie.

Heeft u vragen of opmerkingen? Mail dan naar r.bijvoets@planet.nl

Op 1 april is het zover

“Eén certificaat voor alle energiebedrijven”

Nog even en de certificering van personen die bij of voor de energiebedrijven werken gaat van start. In april worden de eerste certificaten voor gas en voor laagspanning uitgereikt.

De voorbereidingen en het ‘bouwen’ van de certificeringssystemen bleken geen eenvoudige klus. Het doel was vanaf het begin duidelijk: vakbekwaamheid zo verankeren dat een persoonscertificaat hét bewijs is om veilig en betrouwbaar te werken in installaties van alle energiebedrijven in Nederland.

ZOVEEL STEMMEN ZOVEEL MENINGEN

De certificaten zijn niet alleen bestemd voor de energiebedrijven zelf, maar ook voor aannemers die voor energiebedrijven werken. Daarom zijn ook alle betrokken partijen ingeschakeld om te zorgen dat de certificaten door iedereen worden geaccepteerd. Circa 30 personen vanuit de energiebedrijven, de aannemerij en vanuit Stipel zijn hiermee bezig.

ACTUELE SPELREGELS

Recent zijn met de VIAG 2010 de nieuwe voorschriften voor gas verschenen. Eveneens is een nieuw branche-supplement van de BEI opgesteld, de specifieke uitwerking van de voorschriften in de nieuwe NEN 3140 en NEN 3840 voor energiebedrijven. Ook heeft de energiebranche een krachtsinspanning geleverd door de van oudsher per bedrijf verschillende veiligheidswerkvoorschriften te uniformeren, zodat nu in elk bedrijf dezelfde spelregels gelden.

DE LAATSTE LOODJES

Voor de 28 gas- en laagspanningscertificaten zijn bijna 90 documenten nodig, om voor iedereen helder te maken wat er voor het behalen van een certificaat nodig is. Niet alleen voor toekomstige certificaathouders, maar ook voor opleiders, examenbureaus en certificerende instellingen. Onder ‘hoogspanning’ wordt aan deze papiermassa de laatste hand gelegd.

UITVOERING CERTIFICERING

Als alle documenten gereed zijn is Stipel klaar, want wij bemoeien ons niet met de uitvoering. Daarom wordt ook buiten Stipel keihard gewerkt aan de ontwikkeling van afgestemde lespakketten, het opstellen van de examenvraagstukken voor de centrale itembank, en de inrichting van de practica voor de praktijkopdrachten. Ook dat moet allemaal voor 1 april klaar zijn.

INFORMATIE

Op onze website stipel.nl staat voor elke aanwijzing een certificatieschema gereed. Daarbij hoort een overzicht waarin per certificaat is aangegeven welke veiligheidswerkvoorschriften gelden. Ook is er een lijst met praktijkopdrachten en bijbehorende beoordelingsprotocollen. Hierin staat vermeld op welke punten tijdens het praktijkexamen wordt gelet. Via een link naar enb-academie zijn de veiligheidswerkvoorschriften, de VIAG en het branche-supplement van de BEI beschikbaar.

Thuis bij

Heerema Marine Contractors

“Veiligheid, a way of life”

De Thialf is 's werelds grootste half afzinkbaar kraanschip op zee. Er zijn maar enkele kapiteins die dit soort boten kunnen varen. Vanwege een reparatie lag dit schip tijdelijk in de haven van Rotterdam. Renée Weij, bestuurslid van Stipel, bracht een bezoek.

Renée Weij: “Op dit schip werken zo'n 500 personen die de hele wereld over varen. De Thialf vaart naar een bestemming om een boortoren voor het winnen van olie op de zeebodem te plaatsen. Daarna volgt een boorplatform. Wil je zo'n boot huren dan ben je zo een aanzienlijk bedrag per dag kwijt.”

“Veiligheid gaat boven alles. Elke ochtend begint standaard met een 'Safety bijeenkomst' in de 'cinema room'. Iedere dag weer wordt de bemanning gewezen op de risico's. Met 17 verschillende nationaliteiten aan boord is dat extra belangrijk. Er is nog nooit een man over boord gegaan. Iedereen werkt veilig en neemt geen enkel risico. Veiligheid is hier echt 'a way of life'.”

Feiten & cijfers

- Lengte: 201,6 meter | Breedte: 88,4 meter | Diepte tot werkdek: 49,5 meter
- Totale hoogte 197 meter (de Euromast is met 176 meter een stuk kleiner)
- Aantal verdiepingen: 10
- Verder aan boord: o.a. bioscoop met 197 zitplaatsen, sauna, zwembad, fitnessruimte

Renée Weij

Achtergrond

“Het Stipel-certificaat laat zien dat je veiligheid serieus neemt”

Veilig werken met elektrische installaties. Wat is daar voor nodig en hoe regel je dat? Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) geeft een helder antwoord: veilige apparatuur en vooral goed getrainde mensen. Twintig waterschappers hebben inmiddels het Stipel-persoonscertificaat behaald. Technisch adviseur en installatieverantwoordelijke Ernst Schilpzand (HHNK) noemt het een rijbewijs voor elektrotechnische functies.

Ernst: “Een veilige elektrische bedrijfsvoering is noodzakelijk voor efficiënte en effectieve uitvoering van onze primaire processen. Installaties als rioolwaterzuiveringen en gemalen moeten continue draaien; tegelijk willen we dat onze mensen 's avonds veilig thuiskomen. Ze hebben een grote verantwoordelijkheid en moeten de tools krijgen om die verantwoordelijkheid te dragen. Als medewerkers in alle situaties weten wat te doen, wordt de kans op incidenten veel kleiner.”

“Je mag toch ook niet rijden zonder rijbewijs?”

Rijbewijs voor veilig werken

Ernst: “Onze mensen werken verspreid over een groot geografisch gebied met enorm veel elektrische aansluitingen. Ze hebben ook verschillende achtergronden qua opleiding en ervaring. Ons uitgangspunt is dat alle medewerkers in de basis genoeg kennis en ervaring hebben, anders waren ze niet aangenomen. Maar hoe kun je dit objectief beoordelen en verder ontwikkelen? Wij kozen bewust voor de Stipel persoonscertificering. Het is een soort rijbewijs om je functie veilig uit te kunnen oefenen; je mag toch ook niet autorijden zonder?”

Mooi ontwikkelinstrument

“Certificering is vooral een mooi ontwikkelinstrument. Je toont als bedrijf aan dat je veiligheid heel serieus neemt. Oefening en actuele kennis zijn noodzakelijk om een certificaat te halen. Wij kozen voor de examens vakbekwaam persoon laagspanning en installatie- en werkverantwoordelijke laagspanning. Ze bestaan uit een praktisch en theoretisch deel. Vooraf volgden we een korte opfrustraining bij een externe trainer. We hebben uitdrukkelijk gecheckt of het opleidingsinstituut goed aansloot bij de eindtermen van Stipel.” De examens zijn afgenomen door het Instituut voor Technische Vakexamens (ITV). Vrijwel iedereen heeft het examen gehaald. Sommige waterschappers moesten wel een herexamen doen. Ernst: “Dit toont aan dat we het behoorlijk pittig vonden.”

Handige tips

Kleine of grote bedrijven, voor beide is de persoonscertificering interessant. Ernst: “De omvang van een bedrijf is niet relevant. Ook zelfstandigen en bedrijven met weinig medewerkers hebben veel aan het certificaat. Ze kunnen zich in de markt onderscheiden en aantonen dat de juiste kennis en kunde in huis is. Het is een goed instrument om de kwaliteit te waarborgen.”

Nieuwe NEN-3140, 3840

“Klip en klare taal”

Rien Boone, Installatieverantwoordelijke bij TenneT, houdt zich al enige tijd bezig met NEN-normen. Rien vertelt ons meer over de nieuwe NEN 3140 en NEN 3840.

Waarom een nieuwe norm?

“Om dat beter te kunnen begrijpen leg ik eerst iets uit over de Europese norm, de 50.110. In Europa hebben we met elkaar afgesproken dat we ons gezamenlijk houden aan dezelfde wetten en regels als het gaat om veilig werken. Het is het framework waarbinnen we werken om het zo maar te zeggen. Nu is het zo dat zowel wij als Duitsland strengere regels hanteren dan Zuid-Europese landen. Om ervoor te zorgen dat we onze hogere eisen kunnen blijven handhaven, hebben we aanvullende regels geformuleerd in de NEN 3140 (laagspanning) en NEN 3840 (hoogspanning).”

Zijn er grote veranderingen?

“Voor de 3140 wel. We hebben hier een grote stap gemaakt in het leesbaar maken van de tekst. ‘Ambtelijke taal’ was een veelgehoord commentaar vanuit het werkveld. Het was geen gemakkelijke klus. Er ontstond nogal eens discussie over hoe je een bepaalde regel moest interpreteren en vertalen naar ‘klip en klare taal’.”

Wie houden zich bezig met het herschrijven?

“We hebben twee werkgroepen met vertegenwoordigers uit alle lagen van het bedrijfsleven. Je kunt denken aan afgevaardigden vanuit een energiebedrijf, maar ook mensen die trainingen geven, inspecties uitvoeren of een normachtergrond hebben. Dat is een voordeel omdat zij de teksten ook weer kunnen voorleggen aan hun achterban. Zo krijg je de kwaliteit waar je naar streeft.”

Zelf had ik bij de NEN 3840 ook een inhoudelijk rol vanwege mijn achtergrond op het gebied van hoogspanning. Overigens was het aanpassen van deze norm niet zo omvangrijk omdat deze richtlijn vooral gebruikt wordt door mensen met gemiddeld een wat hogere opleiding.”

Wat merk je in de praktijk?

“Als je kijkt naar Stipel dan zie je de nieuwe norm direct terug in de certificatieschema's die worden gemaakt. Stipel richt zich op verschillende typen aanwijzingen en deze worden in de norm genoemd. En zodra de nieuwe norm gepubliceerd wordt ben je als bedrijf verplicht om ermee te werken.”

En wanneer kunnen we ermee aan de slag?

“Beide annexen worden gebundeld met de 50.110 uitgegeven in twee documenten. Binnenkort worden deze documenten naar de 'normcommissie' gestuurd. Deze commissie 'stelt de norm vast' en vanaf dat moment zijn beide documenten klaar voor gebruik. Zoals het er nu naar uit ziet is dat eind april.”